

Fyra årtionden med gemensam kommun

**Neljä vuosikymmentä
yhteisessä kunnassa**

100 år, 50 år, 40 år – jubileer på rad

■ Vi skriver år 2017 och i Pedersöre ser vi fram emot ett jubileumsår i flera olika tappningar. Förberedelserna inför republiken Finlands 100-års jubileum är i full gång, både på nationellt plan och i kommunerna. Finland 100 år kommer att synas också i Pedersöre på olika sätt.

Utöver 100-årsfirandet kommer även andra märkesår att uppmärksammas i kommunen. Sursik skola firar sitt 50-års jubileum och halvseklet kommer att säkert att märkas i olika sammanhang.

Under 2017 fyller firar också Pedersöre kommun sitt 40-års jubileum. Det var den 1 januari 1977 som

kommunen fick sin nuvarande form, när kommunerna Esse, Purmo och Pedersöre gick samman under namnet Pedersöre kommun. Så vi ser fram emot ett trippeljubiläum i Pedersöre under 2017 och förberedelserna för att skapa ett både roligt, intressant och värdigt firande pågår som bäst.

Kommunfullmäktige godkände i december kommunens budget för år 2017. Budgetprocessen var relativt okomplicerad och beredningens och beslutsfattarnas målsättningar möttes på ett konstruktivt sätt i bibehållandet och utvecklingen av den kommunala servicen i Pedersöre och i stora satsningar på investeringar inom utbildning, äldreomsorg och fritid och friskvård. Den enskilt största investeringen är färdigställandet av Purmo nya skola under 2017. Arbetet är i full gång och den nya skolan växer fram i rask takt. Under 2017 inleds också renoveringen av Pedersheim och även renoveringen och utbyggnaden av Lappfors skidcentrum förverkligas. Driftsbudgeten landar på ett nollresultat och investeringsbudgeten uppgår till totalt 6,4 miljoner euro.

Hösten 2016 har långt präglats av arbetet med de statliga reformer som regeringen sjösatt. Diskussionen om landskapsreformen och i synnerhet social- och hälsovårdsreformen har varit relativt högljudd på nationell politisk nivå. För kommunerna gäller det att försöka hitta en väg framåt i reformivern som gör att vi kan tillvarata våra kommuninvånarens intressen när det gäller att trygga och utveckla servicen i framtiden. Som en del av detta pågår det i Jakobstadsregionen en utredning om upphandling och bildande av sambolag för vårdtjänster i akt och mening att så långt som möjligt säkerställa en kvalitativ och lättillgänglig vårdservice i regionen också efter år 2019, när landskapen tar över ansvaret för vårdproduktionen. Enligt planerna ska kommunerna fatta beslut om huruvida upphandlingen ska verkställas eller inte, i början av året.

Vintern och våren 2017 utgör också slutspurten för sittande kommunfullmäktige. Kommunalvalet hålls enligt den nya ordningen i april och den nya fullmäktigeförsamlingen tar sitt mandat i besittning från och med den 1 juni 2017.

Vi ser fram emot ett aktivt och intressant år 2017 och från Pedersöre kommuns sida fortsätter vi arbetet med att utveckla och förbättra servicen till Pedersöreborna och att göra en bra kommun ännu bättre.

För min egen del vill jag tacka kommuninvånare, beslutsfattare och Pedersöre kommuns personal för ett aktivt och givande år 2016 och samtidigt tillönska alla en god start och en god fortsättning på det nya året.

STEFAN SVENFORS, *kommundirektör*

"Utöver 100-årsfirandet kommer även andra märkesår att uppmärksammas i kommunen. Sursik skola firar sitt 50-års jubileum och halvseklet kommer att säkert att märkas i olika sammanhang. Under 2017 fyller firar också Pedersöre kommun sitt 40-års jubileum."

STEFAN SVENFORS

Pedersöreinfo

Utgivare: Pedersöre kommun, Skrufvågagatan 2, 68910 Bennäs • Tel. 785 0111 • Ansvarig utgivare: Stefan Svenfors • Redaktör: Carina Wärn
Layout: Studio PAP • Tryck: Forsberg 2017 • ISSN 2343-2241 (PRINT) • ISSN 2343-225X (ONLINE)

100 vuotta, 50 vuotta, 40 vuotta – juhlaputki tulossa

■ Elämme nyt vuotta 2017, joka on Pedersören kunnassa juhluvuosi monessa eri mielessä. Suomen tasavallan 100-vuotisjuhlallisuuksien valmistelut ovat täydessä käynnissä, sekä kansallisella että kunnallisella tasolla. Suomi 100-juhluvuosi tulee näkymään myös Pedersören kunnassa eri tavoin.

100-vuotisjuhlien lisäksi kunnassa on tänä vuonna muitakin aiheita juhlaan. Sursik skola täyttää 50 vuotta ja koulun puolen vuosisadan taival tulee varmasti olemaan esillä eri yhteyksissä.

Kaiken tämän lisäksi Pedersören kunta täyttää tänä vuonna 40 vuotta. Kunta sai nykyisen muotonsa 1.1.1977, kun Ähtävän ja Purmon kunnat liittyivät yhteen silloisen Pietarsaaren maalaiskunnan kanssa. Meillä on siis vuonna 2017 merkkipäivä kolmessa eri mielessä ja valmistelut hauskan, kiinnostavan ja arvokkaan juhlan järjestämiseksi ovat alkaneet.

Kunnanvaltuusto hyväksyi joulukuussa kunnan talousarvion vuodelle 2017. Prosessi oli suhteellisen mutkaton ja valmistelun ja päätöksentekijöiden tavoitteet kohtasivat rakenteellisella tavalla kun pääpaino oli molemmilla Pedersören kunnan palvelujen säilyttämisessä ja kehittämisessä. Suurimmat investoinnit tehdään opetuksen, vanhushuollon sekä vapaa-ajan ja hyvinvoinnin aloilla. Suurin yksittäinen investointi on Purmon uusi koulu, joka valmistuu vuoden 2017 aikana. Rakentamistyöt ovat täydessä vauhdissa ja uusi koulu valmistuu nopeassa tahdissa. Vuonna 2017 aloitetaan myös Pedersheimin kunnostus ja Lappforsin hiihtokeskuksen kunnostus ja laajennus. Käyttötalousarvion osalta saavutamme nollatuloksen ja investointitalousarvion loppusumma on yhteensä 6,4 miljoonaa euroa.

Syksyllä 2016 hallinnon työtä leimasi pitkälti hallituksen kaavailemat valtiolliset uudistukset. Maakuntauudistuksesta ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksesta on keskusteltu verrattain kovaäänisesti kansallisella poliittisella tasolla. Kuntien täytyy nyt yrittää löytää uudistushuuman keskellä tien eteenpäin, niin että voimme taata kunnan asukkaiden edut palveluja turvaamalla ja kehittämällä. Tässä tarkoituksessa Pietarsaaren seudulla on käynnistetty selvitys hoitopalvelujen hankinnasta ja yhteisyrityksen muodostamisesta. Tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman pitkälle laadukkaat ja helposti saatavilla olevat hoitopalvelut seudulla myös vuoden 2019 jälkeen, kun vastuu hoitopalvelujen tuottamisesta siirtyy maakunnille. Suunnitelmien mukaan kunnat päättävät hankinnan aloittamisesta tai hylkäämisestä tämän vuoden alussa.

Talvi ja kevät 2017 merkitsevät myös nykyisen valtuuston loppukiriä. Kuntavaalit pidetään uuden järjestyksen mukaisesti huhtikuussa ja uuden valtuuston toimikausi alkaa 1. kesäkuuta 2017.

Odotettavissa on aktiivinen ja kiinnostava vuosi ja Pedersören kunnassa jatkamme pyrkimyksiä kehittää ja parantaa kuntalaisille annettavia palveluita ja tehdä hyvästä kunnasta vielä paremman.

Omalta osaltani haluan kiittää kunnan asukkaita, päättäjiä ja Pedersören kunnan henkilöstöä aktiivisesta ja antoisasta vuodesta 2016 ja toivottaa kaikille hyvää jatkoa alkaneelle vuodelle.

STEFAN SVENFORS, kunnanjohtaja

Pedersöreinfo

ARKIVBILD

Just nu 4

Fyra årtionden med gemensam kommun 6

Juuri nyt 8

Neljä vuosikymmentä yhteisessä kunnassa 10

Regional plan för småbarnspedagogik 11

Forma din egen närmiljö 12

Kehitä omaa lähiympäristöäsi 12

Kultursektorn informerar 14

Kulttuuritoimi tiedottaa 14

Biblioteket informerar 16

Kirjasto tiedottaa 16

Krysset 19

PEDERSÖRE

JUST NU

Studerande stöds nu i 10 terminer

■ Du som studerar på heltid vid universitet, högskola eller yrkeshögskola och är skriven i Pedersöre, kom ihåg att söka stipendium från kommunen! Ansökan för vårterminen 2017 inlämnas senast 31.5.2017. Stipendiesumman är 125 euro per termin. Tidigare har stödet betalats för högst 8 terminer, men från 1.1.2017 har tiden förlängts till 10 terminer.

Du kan ansöka om stipendium på en blankett som du kan skriva ut från kommunens webbsidor www.pedersore.fi/studiestod. Till ansökningsblanketten bifogas ett bestyrkt intyg över studierätt vid universitet, högskola eller yrkeshögskola. ▶

Pedersöre aktiverar långtidsarbetslösa

■ Efter den lagändring som trädde i kraft 1.1.2015 har kommunernas ansvar för långtidsarbetslösheten ökat markant. Kommunerna

betalar nu 50 % av arbetsmarknadsstödet för alla som fått arbetsmarknadsstöd i 300-999 dagar och 70 % för dem som har fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar.

Pedersöre kommun har i många år satsat på att anställa långtidsarbetslösa med hjälp av statens lönesubvention. Efter att lagändringen trädde i kraft konstaterades att det inte längre räcker till att satsa enbart på lönesubvention. Många av de långtidsarbetslösa behöver en kortare eller längre tid av rehabiliterande verksamhet innan de är redo för de utmaningar som ett lönearbete innebär. För dem passar det bra att aktiveras via arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan innehålla t.o.m. rätt ansvarsfulla arbetsuppgifter för en del av klienterna. För andra kan syftet med arbetsverksamheten vara att vänja sig vid en regelbunden dagsrytm och handledd verksamhet. Det blir en vinst för bägge parter: den arbetslösa kommer ut i arbetslivet och får en förhöjd livskvalitet och nya sociala kontakter och samtidigt minskar kommunens betalningsansvar. Man kan delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte 1-4 dagar/vecka och 4-8 timmar/dag.

Arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte är kommunens uppgift

och sker på kommunens ansvar, men kommunen kan även placera ut långtidsarbetslösa till församlingar eller föreningar, som då får en "belöning" av kommunen på 10 euro/aktiveringsdag.

Sedan 1.1.2017 jobbar Nina Perälä Nyman som deltidsanställd sysselsättningskoordinator för Pedersöre kommun. Nina är anträffbar måndagar, tisdagar och fredagar på telefonnummer 044 709 5741. ▶

Servicelinjen betjänar alla

■ Med servicelinjen i Pedersöre kan du resa inom Pedersöre och till Jakobstad till samma pris som för en bussbiljett. Om du har färdtjänstkort är resan gratis. Linjen är tillgänglig för alla kommuninvånare. Servicelinjen kör även längs småvägar och hämtar passagerarna vid dörren.

Servicelinjen sköts med två taxibilar som kör varje helgfri vardag, från måndag till fredag. Bilarna kör längs två olika rutter mot Jakobstad på förmiddagen och från Jakobstad tillbaka till byarna i Pedersöre på eftermiddagen. Om du bara har ett kort ärende kan bilen vänta högst en halvtimme i Jakobstad innan den åker tillbaka hemåt. Passagerarna

kan stiga på taxin var som helst inom Pedersöre, men skjutsning mellan olika adresser i Jakobstad ingår inte.

Taxins tidtabell planeras av taxichauffören utgående från de beställningar som har gjorts. För att taxichauffören ska kunna planera resan ska beställningen göras senast föregående vardag före kl. 16.00.

Resor i Purmo kommun, Forsby, Bennäs, Sandsund, Sundby och Karby beställs av Pedesi Taxi, tel. 044 279 2230.

Resor i Esse kommun, Källby, Edsevö, Bennäs, Lepplax och Sandsund beställs av Olav Norrbäck, tel. 050 083 6127. ▶

Äldrerådet informerar

■ Äldrerådet är kommuninvånarnas kanal för delaktighet och inflytande särskilt i frågor som gäller den äldre befolkningen. Varje kommun ska ha ett äldreråd för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka. Rådet ska ges möjlighet att inverka på planeringen, beredningen och uppföljningen av kommunens olika sektors verksamhet i frågor som har betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, motion eller

JUST NU

dagliga rutiner eller med tanke på den service den äldre befolkningen behöver.

Knut Brännbacka är ordförande för äldrerådet i Pedersöre och de övriga medlemmarna är Kurt Flinck, Mary Sjö, Per-Erik Ede, Esme Rönn, Christer Nyman, Karita Dahlfelt och Lisbeth Ahlskog. Ta gärna kontakt med någon av äldrerådets medlemmar om du har frågor, synpunkter eller förslag angående äldrerådets verksamhet. Äldrerådet har gjort upp en väggtavla med anvisningar för hur äldrerådet ska arbeta. Väggtavlan finns vid biblioteken i kommunen samt på kommunens webbsida www.pedersore.fi/aldreradet.

Till Pedersöre äldreråds uppgifter hör att ge rekommendationer till kommunstyrelsen om användningen av de donationsfonder som är avsedda att användas för ändamål som gagnar den äldre befolkningen och omsorgen om de äldre i kommunen.

Föreningar och organisationer som upprätthåller äldreomsorg, äldreboenden eller pensionärshem i Pedersöre kommun har möjlighet att ansöka om bidrag från dessa fonder för investeringar som gagnar de äldre i kommunen. Fondmedlen kan användas t.ex. till olika trivselbefrämjande åtgärder, investeringar som främjar de äldres trygga boende eller till

utvecklande av äldreomsorg, demensvård, hemservice eller serviceboende. Bidrag beviljas inte för redan utförda investeringar.

Ansökan riktas till kommunstyrelsen och inlämnas tillsammans med prisuppgifter senast den 28.2.2017 kl. 16.00 till Pedersöre kommun, Äldrerådet, Skrufvilagatan 2, 68910 BENNÄS. Tilläggsuppgifter ger kanslisekretär Carina Wärn, tfn. 785 0103. ▶

Veteraner

■ Veteraner bosatta i Pedersöre har möjlighet att få ersättning för upp till 50 % av kostnaderna för de hjälpmedel de skaffar, t.ex. för glasögon, sparkcykel osv. Ansökan med kopia av inköpskvittot skickas till Veterandlegationen i Pedersöre, Skrufvilagatan 2, 68910 BENNÄS.

Tilläggsuppgifter: Gunhild Berger, tfn. 785 0572. ▶

Kommunalval i april

■ Den nya kommunallagen träder i kraft till alla delar från 1.6.2017. Kommunalval hålls från och med nu i april och inte i oktober som tidigare. Det här betyder att nuvarande fullmäktige sitter ett halvt

år längre tills nya fullmäktige tillträder 1.6.2017. I kommunallagen bestäms minimiantalet fullmäktigeledamöter och för en kommun av Pedersöres storlek är detta 27. Pedersöre kommunfullmäktige har dock beslutat att Pedersöre fortsättningsvis har 35 ledamöter också under nästa mandatperiod.

Förhandsröstningen inleds 29.3 och pågår till 4.4.2017. Den egentliga valdagen är 9.4.2017. I mitten av mars 2017 skickas ett meddelande till alla röstberättigade. På detta kort framgår var du kan förhandsrösta och vilken röstningslokal du ska gå till om du tänker rösta på valdagen. Använd din röst i kommunalvalet 2017! ▶

Uppsökande ungdomsarbete

■ Uppsökande ungdomsarbete erbjuder stöd av en vuxen som har tid att lyssna och kan lotsa ungdomen genom olika utmanande situationer. I Jakobstadsregionen finns 3 uppsökande ungdomsarbetare som jobbar i Larsmo, Kronoby, Jakobstad, Pedersöre och Nykarleby. Den dagliga verksamheten är stationerad i hostelbyggnaden vid After Eight i Jakobstad. Där finns ett hemtrevligt arbetsutrymme där ungdomarna kan titta in, ta en kaffe och fundera kring sin situation.

Uppsökande ungdomsarbete riktar sig till ungdomar i åldern 15-29 år som har slutfört grundskolan men är utan studieplats, har avbrutit sina studier eller annars går sysslolösa och inte riktigt vet vad de vill göra och har behov av vägledning för att komma vidare. En ungdom kan själv ta kontakt till uppsökande ungdomsarbetet men även anhöriga och bekanta kan kontakta uppsökande ungdomsarbetarna om man upplever att någon ungdom skulle behöva hjälp för att hantera sin situation.

De uppsökande ungdomsarbetarna diskuterar med ungdomen, ser på olika möjligheter och gör upp konkreta mål och vägleder till olika tjänster och myndigheter. Kontaktuppgifter till uppsökande ungdomsarbetet finns på www.aftereight.fi/hello. ▶

MONICA SANDSTRÖM/BILDSTRÖM

Ragni Liljeström och John Granstubb konstaterar att det är bra att vara Pedersörebo, också nu 40 år efter kommunsammanslagningen.

Fyra årtionden med ge

Före detta kommunkanslist Ragni Liljeström från Purmo och tidigare kommunpolitiker John Granstubb från Esse var mitt i händelsernas centrum då det begav sig med kommunsammanslagning på 1970-talet. Med facit på hand kan de båda hålla med om att det blev bra som det blev.

Mycket vatten har runnit under broarna i Esse och Purmo sedan nyårsnatten 1977 då tre mindre kommuner blev det större Pedersöre. Det har skett stora förändringar i kommunernas åtaganden på den tiden.

Ragni och John har båda arbetat på olika sätt för kommunen under dessa år, men får numera betrakta kommunala skeenden från sidan.

- Jag följer gärna med i det som händer, men numera får andra ta besluten, säger John.

Han valdes in i Esse kommunfullmäktige 1972, totalt blev det 32 år i fullmäktigesalen för hans del. Han hann alltså vara med både före

sammanslagningen och sedan många år efter.

- Det som starkt bidrog till att frågan om samgång aktualiserades för Esse, Purmo och Pedersöre var skolreformen. Byggandet av en gemensam högstadieskola i Bennäs sänkte tröskeln för vidare samarbete, säger John.

Det handlade i detta skede om en frivillig samgång, även om kommunreformen som pågick ändå förr eller senare påtvingat en sammanslagning i någon form på grund av ökande utgifter för kommunerna. Diskussioner kring detta inleddes redan på 1960-talet.

Att ge upp självständigheten var ändå ingen självklarhet eftersom såväl Esse och Purmo upplevdes som välfungerande kommuner. Det fanns därtill två alternativ - en samgång med Jakobstad eller bildande av en landskommun tillsammans med gamla Pedersöre.

- I Esse röstade vi för samgång Purmo och Pedersöre med en rösts majoritet framom att fortsätta som självständig kommun, det var små marginaler.

Ragni minns att det i Purmo nog också fanns olika åsikter om vad som skulle vara bäst. I

"Purmo kommuns historia" kan man om detta läsa att fullmäktige vid flera tillfällen röstade för samgång med Jakobstad, främst med motivet att främja näringslivet. Från Pedersöre föreslog man dock en gemensam landskommun med Esse, Purmo och Pedersöre istället. Och så blev det i slutändan. Pedersöre kommun så som vi känner den idag uppstod därmed från 1 januari 1977 med **Hans A. Enkvist** som kommundirektör.

Nya tider

Ragni började arbeta som kanslist på Purmo kommun 1965. Då bestod personalen enbart av henne och kommunalsekreterare **Nils Raak**. Purmo delade därtill en byggnadsingenjör och en lantbrukssekreterare med Esse kommun. Skoldirektören var gemensam redan då för Esse, Purmo och Pedersöre.

- Nisse och jag skötte alla möjliga ärenden eftersom vi var bara två på kansliet. Jag lärde minsann känna Purmoborna under mina år som kanslist, säger Ragni som efter sammanslagningen fortsatte på Purmo kommunbyrå fram till pensioneringen 2004. Främst arbetade hon med

Första kommunfullmäktige i den nya kommunen.

mensam kommun

sociala ärenden och bokföring. På 1970-talet utökades personalen med först **Kerstin Näse** och sedan **Maise Lasén**.

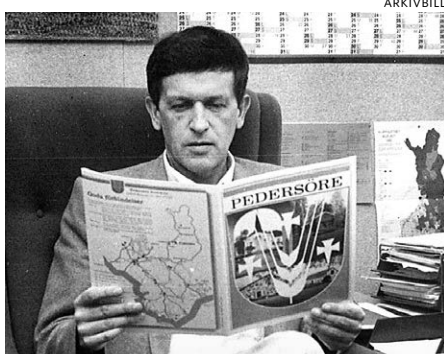
Personalstyrkan var ungefär densamma i Esse, med **Bror Villner** som kommunalsekreterare, **Rigmor Sandbacka** som socialsekreterare och **Margot Wik** som kanslist. Från några enstaka anställda har kanslipersonalens antal i Pedersöre ökat stort sedan sammanslagningen.

- Kommunernas åtaganden har ökat dramatiskt på några årtionden.

Allting i samhället har ju blivit mer komplext sedan 1970-talet, samtidigt som vi lever längre, konstaterar John.

En målsättning för den nya kommunen var en utbyggnad av tidsenlig äldreomsorg i den egna kommunen.

- Pedersheim, Purmohemmet och Esselunden var satsningar som prioriterades högt och som också utfördes. Tidigare kunde det ordnas äldreomsorg på Solkulla i Jakobstad och på Östervall i Nykarleby, men det var inte många platser och dessutom långt från hemorterna, säger John.

Hans A. Enkvist var första kommundirektören i den nya kommunen.

Hemortskänsla

Både Ragni och John tycker att övergången till gemensam kommun gick bra, såväl inom administrationen och politiken som i inställningen bland kommuninvånarna.

- Jag tycker folk respekterade beslutet när det väl var fattat, och diskussionerna folk emellan hölls saklig, säger Ragni.

Åren i Sursik tror Ragni haft stor inverkan på hur särskilt ungdomen skapat sig en identitet som Pedersörebor.

- Gränserna suddas ut under de åren, säger hon.

John poängterar att hembygdskänslan för Esse- respektive Purmobor ändå fortsatt att vara stark.

- Så måste det få vara. Jag tycker ändå inte att politikerna under åren idkat onödig byapolitik eller dragit för mycket hemåt. Tillika så är det ju delvis för att arbeta för den egna kommundelen som man är förtroendevald så man måste få lyfta fram de frågor som är viktiga för just det området utan att tolkas som missunnsam.

John förvänas ibland över uttryck som att känslor inte ska få förekomma inom politiken.

- Sådana uttalanden har jag svårt att förstå, det är självklart att känslor på olika sätt kommer till uttryck vid beslutsfattande. Annars blir det ju ett känslolöst samhälle, och ett sådant vill åtminstone inte jag leva i.

MONICA SANDSTRÖM

JUURI NYT

Nina Perälä Nyman

Kotikuntatukea nyt 10 lukukaudeksi

■ Sinä, joka olet kirjoilla Pedersöressä ja opiskelet päätoimisesti yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa: muista hakea kotikuntastipendiä! Kevätlukukauden 2017 haku-aika päättyy 31.5.2017. Stipendi on 125 euroa lukukaudessa. Stipendin maksuaikaa on pidennetty 1.1.2017 lukien, niin että sitä maksetaan nyt enintään 10 lukukaudeksi.

Voit hakea stipendiä lomakkeella, jonka löydät kunnan verkkosivustolta www.pedersore.fi/opiskelu. Hakemukseen on liitettävä todistus opiskeluoikeudesta yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa. ▶

Pedersöre aktivoi pitkäaikais-työttömiä

■ 1.1.2015 voimaan tulleen lainmuutoksen jälkeen kuntien vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä on kasvanut merkittävästi. Kunnat mak-

savat nyt 50 % työmarkkinatuesta kun henkilö on saanut työmarkkinatukea yli 300 päivältä siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea 999 päivältä, minkä jälkeen kunnan rahoitusvastuu nousee 70 %:iin.

Pedersören kunta on monta vuotta palkannut pitkäaikaistyöttömiä valtion palkkatuen avulla. Lainmuutoksen voimaantulon jälkeen todettiin kuitenkin, että kustannusten pitämiseksi kurissa tarvitaan muitakin toimenpiteitä. Monet pitkäaikaistyöttömät tarvitsevat kuntoutusta, ennen kuin he ovat valmiita astumaan työelämään. Heille kuntouttava työtoiminta on oikea aktivointitoimenpide. Osalle asiakkaista kuntouttava työtoiminta sisältää selkeitä, jopa vastuullisia työtehtäviä. Toisten osalta kuntouttavan työtoiminnan sisältö voi olla totuttautumista säännönmukaiseen päivärutmiin ja ohjattuun toimintaan. Tilanteesta on hyötyä sekä kunnalle että asiakkaalle: työtön pääsee kokeilemaan työelämää, hänen elämänlaatunsa paranee ja hän saa uusia sosiaalisia kontakteja samalla kun kunnan rahoitusvastuu pienenee. Kuntouttavaan työtoimintaan voi osallistua 1-4 päivää/viikko ja 4-8 tuntia/päivä.

Kuntouttava työtoiminta on kunnan tehtävä ja tapahtuu kunnan vastuulla. Kunta voi

kuitenkin sopia työtoiminnan järjestämisestä seurakunnan tai yhdistyksen kanssa. Siinä tapauksessa kunta maksaa seurakunnalle tai yhdistykselle palkkiota n. 10 euroa/aktivointipäivä.

Nina Perälä Nyman toimii 1.1.2017 lukien Pedersören kunnan osa-aikaisena työllistämiskoordinaattorina. Hän on tavoitettavissa maanantaisin, tiistaisin ja perjantaisin, puh. 044 709 5741. ▶

Palvelulinja

■ Pedersören palvelulinjalla voit matkustaa bussilipun hinnalla Pedersören kunnan sisällä sekä Pietarsaareen. Linja on tarkoitettu kaikille kuntalaisille, ja se ajaa myös pikkuteitä ja hakee matkustajia kotiovelta.

Pedersören palvelulinja ajaa jokaisena arkipäivänä (maanantai-perjantai). Liikenne hoidetaan kahdella taksiautolla, jotka liikennöivät säännöllisesti aamulla ja iltapäivällä kahta eri reittiä. Taksit ajavat aamupäivällä Pietarsaareen ja iltapäivällä Pietarsaaresta Pedersören kyltiin. Tarvittaessa taksi voi odottaa enintään puoli tuntia Pietarsaareissa ennen kuin se lähtee takaisin. Matkustajat voivat nousta taksiin tai jäädä pois missä tahansa kahden liikennealueen

sisällä, mutta palveluun ei sisälly kuljetusta eri osoitteiden välillä Pietarsaaren alueella.

Taksikuljettaja tekee aikataulun tilauksien mukaan. Jotta taksikuljettaja ehtisi suunnitella reittiä, olisi suotavaa, että tilaus tehdään viimeistään matkustuspäivää edeltävänä arkipäivänä ennen klo 16.00.

Palvelulinja ajaa seuraavia reittejä:

1. Purmon kunnanosa-Forsby-Pännäinen-Sandsund-Sundby, Karby-Pietarsaari, matkatilaukset: Pedesi Taxi, puh. 044 279 2230
2. Ähtävän kunnanosa-Kolppi-Edsevö-Pännäinen-Lepplaks-Sandsund-Pietarsaari, matkatilaukset: Olav Norrbäck, puh. 050 083 6127. ▶

Veteraanit

■ Pedersöressä asuvilla sotaveteraaneilla on mahdollisuus saada korvausta jopa 50 % hankintahinnasta kun he hankkivat erilaisia apuvälineitä, esim. silmälasia, potkupyöriä jne. Hakemus ja ostokuitin kopio lähetetään osoitteeseen Pedersören veteraanijaosto, Skrufvilankatu 2, 68910 PÄNNÄINEN.

Tiedustelut: Gunhild Berger, puh. 785 0572. ▶

JUURI NYT

Sari Kalliosaari, Måns Aldén ja Åsa Lund

Vanhusneuvosto tiedottaa

■ Vanhusneuvosto on kuntalais-ten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntyneitä väestöä koskevissa asioissa. Kunnan on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi vanhusneuvosto. Neuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.

Knut Brännbacka toimii Pedersören vanhusneuvoston puheenjohtajana ja muut jäsenet ovat Kurt Flinck, Mary Sjö, Per-Erik Ede, Esme Rönn, Christer Nyman, Karita Dahlfelt ja Lisbeth Ahlskog. Vanhusneuvosto kehottaa kaikkia ottamaan yhteyttä sen jäseniin, jos heillä on kysymyksiä, mielipiteitä tai ehdotuksia vanhusneuvoston työhön liittyen.

Pedersören vanhusneuvoston tehtäviin kuuluu antaa suosituksia kunnanhallitukselle niiden

lahjoitusrahastojen käytöstä, joiden varat on määrätty käytettäväksi kunnan ikääntyneitä asukkaita hyödyttäviin ja vanhushuoltoa edistäviin tarkoituksiin.

Vanhushuoltoa, vanhojen palveluasumista tai eläkeläisasuntoja ylläpitävillä yhdistyksillä ja järjestöillä Pedersöressä on mahdollisuus hakea näistä rahastoista avustusta investoinneille, joiden käyttötarkoitus hyödyttää kunnan vanhusväestöä. Rahastojen varoja voidaan käyttää esim. vanhojen viihtyvyyttä tai turvallista asumista edistäviin toimenpiteisiin tai vanhushuollon, demensiahoidon, kotipalvelun tai palveluasumisen kehittämiseen. Avustusta ei myönnetä jo tehtyihin investointeihin.

Kunnanhallitukselle osoitetut hakemukset hintatietoineen jätetään viimeistään 28.2.2017 klo 16.00 osoitteeseen Pedersören kunta, Vanhusneuvosto, Skrufvilankatu 2, 68910 PÄNNÄINEN. Lisätietoja: kansliasihteeri Carina Wörn, puh. 785 0103. ▶

Kuntavaalit huhtikuussa

■ Uusi kuntalaki tulee kokonaisuudessaan voimaan 1.6.2017. Kuntavaalit toimitetaan tästä lähtien

huhtikuussa, ei enää lokakuussa. Tämä merkitsee samalla sitä, että nykyinen valtuusto jatkaa työtään vielä puoli vuotta vuodenvaihteen jälkeen ja uusi valtuusto aloittaa 1.6.2017. Kuntalaissa määritellään valtuutettujen vähimmäismäärä. Pedersören kokoiselle kunnalle vähimmäismäärä on 27, mutta Pedersören kunnanvaltuusto on päättänyt, että Pedersören kunnalla on ensi toimikaudella edelleen 35 valtuutettua.

Ennakoöänestys alkaa 29.3. ja jatkuu 4.4.2017 asti. Varsinainen vaalipäivä on 9.4.2017. Kaikille äänioikeutetuille lähetetään maaliskuun puolessa välissä ilmoituskortti, josta käy ilmi miten voi äänestää ennakkoon ja mikä on äänestyspaikkasi, jos äänestät vaalipäivänä. Käytä ääntäsi kuntavaaleissa 2017! ▶

Etsivä nuorisotyö

■ Etsivän nuorisotyön henkilöstö kuuntelee apua tarvitsevia nuoria ja opastaa haastavien tilanteiden selvittämisessä. Pietarsaaren seudulla on 3 etsivää nuorisotyöntekijää, joiden työalue on Luoto, Kruunupyö, Pietarsaari, Pedersöre ja Uusikaarlepyy. Toimintapaiste sijaitsee After Eightin hostel-rakennuksessa Pietarsaareissa.

Siellä on viihtyisät työtilat, jonne nuoret voivat pistäytyä kahvikupposelle ja samalla pohtia omaa tilannettaan.

Etsivä nuorisotyö on tarkoitettu 15-29-vuotiaille nuorille, jotka ovat ehkä käyneet peruskoulun, mutta eivät ole löytäneet opiskelupaikkaa, ovat keskeyttäneet opinnot tai ovat muuten ilman mielekästä tekemistä ja tarvitsevat ohjausta päästääkseen eteenpäin elämäntilanteessaan. Nuori voi itse ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön, mutta myös omaiset ja tuttavat voivat ottaa yhteyttä, jos he kokevat, että nuori tarvitsee apua tilanteensa hallitsemiseksi.

Etsivät nuorisotyöntekijät juttelevat nuoren kanssa, katsovat yhdessä hänen kanssaan eri mahdollisuuksia ja asettavat konkreettisia tavoitteita sekä opastavat eri palveluihin ja virastoihin. Etsivän nuorisotyön yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.aftereight.fi/hello. ▶

Neljä vuosikymmentä yhteisessä kunnassa

Ragni Liljeström ja John Granstubb toteavat, että Pedersören kunnassa on hyvä asua, 40 vuotta kuntien yhdistymisen jälkeenkin.

MONICA SANDSTRÖM/BILDSTRÖM

Entinen kunnankanslisti Ragni Liljeström ja entinen kunnallispoliitikko John Granstubb olivat tapahtumien keskipisteessä 1970-luvulla, kun alettiin kaavailla kuntaliitosta. Näin 40 vuotta myöhemmin he ovat yhtä mieltä siitä, että hyvä tuli.

Paljon on ehtinyt tapahtua sitten uudenvuodenpäivän 1977, kun kolmesta pikkukunnasta tehtiin vähän isompi Pietarsaaren maalaiskunta (vuodesta 1989 Pedersören kunta). Kuntien velvoitteissa on siitä ajasta tapahtunut suuria muutoksia.

Ragni ja John ovat molemmat työskennelleet eri tavoin kunnan hyväksi ennen kuntien yhdistymistä ja sen jälkeen, mutta nykyään he seuraavat kunnallisia tapahtumia sivusta.

– Seuraan mielelläni mitä tapahtuu, mutta nykyään päätökset tekevät muut, sanoo John.

Granstubb valittiin Ähtävän kunnanvaltuustoon vuonna 1972 ja hän ehti olla yhteensä 32 vuotta valtuutettuna. Hän oli siis mukana ennen kuntaliitosta ja monta vuotta sen jälkeen.

– Ehdotus Ähtävän, Purmon ja Pietarsaaren maalaiskunnan kuntaliitoksen muodostamiseksi syntyi hyvin pitkälle koulu-uudistuksen johdosta. Päätös uuden yhteisen yläastekoulun rakentamisesta Pännäisiin johti siihen, että kynnys yhteistyön laajentamiseen madaltui, John sanoo.

Tässä vaiheessa kuntaliitokset olivat vapaaehtoisia, vaikka käynnissä ollut kuntauudistus olisi kuitenkin ennemmin tai myöhemmin johtanut pakkoliitokseen kuntien kasvavien menojen johdosta. Keskustelut kuntaliitoksesta alkoivat jo 1960-luvulla.

Itsenäisyydestä luopuminen ei kuitenkaan ollut mikään itsestään selvyyttä, koska koettiin, että sekä Ähtävä että Purmo olivat hyvinvoivia kuntia. Lisäksi oli olemassa kaksi vaihtoehtoa – kuntaliitos Pietarsaaren kanssa tai uuden maaseutukunnan muodostaminen yhdessä silloisen Pietarsaaren maalaiskunnan kanssa.

– Ähtävällä äänestimme nykyisen kuntaliitoksen puolesta yhden äänen enemmistöllä, marginaalit olivat siis todella pieniä.

Ragni muistaa, että Purmossakin oltiin eri mieltä siitä, mikä olisi kunnalle parasta. Purmon kunnan historiikirjassa voi lukea, että valtuusto liputti useaankin otteeseen Pietarsaaren kanssa solmittavan kuntaliitoksen puolesta. Perusteluna oli ennen kaikkea elinkeinoelämän edistäminen. Pietarsaaren maalaiskunta ehdotti kuitenkin yhteistä maaseutukuntaa Ähtävän ja Purmon kanssa, ja niin sitten lopulta kävi. Pedersören kunta, kuten sen tänään tunnemme, syntyi siis 1. tammikuuta 1977 ja uuden kunnan ensimmäinen kunnanjohtaja oli **Hans A. Enkvist**.

Uusi aika alkoi

Ragnin aloitti työnsä Purmon kunnan kanslistina vuonna 1965. Silloin henkilökunnassa oli hänen lisäkseen vain kunnansihteeri **Nils Raak**. Purmo jakoi rakennusinsinöörin ja maataloussihteerin virat Ähtävän kunnan kanssa. Koulutoimenjohtaja oli jo silloin kolmen kunnan yhteinen.

– Nisse ja minä hoidimme kaikki mahdolliset asiat, koska kansliassa ei ollut muita. Opin todellakin tuntemaan Purmolaiset toimiessani kanslistina Purmossa, sanoo Ragni, joka kuntaliitoksen jälkeen jatkoi Purmon kunnantoukimiston kanslistina siihen saakka, kunnes hän jäi eläkkeelle vuonna 2004. Hän työskenteli etupäässä sosiaalitoimen asioiden ja kirjanpi-

don kanssa. 1970-luvulla tuli uusia työntekijöitä, ensin **Kerstin Näse** ja sitten **Maise Lasén**. Henkilöstövahvuus oli Ähtävän kunnassa suunnilleen sama. **Bror Villner** toimi kunnansihteerinä, **Rigmor Sandbacka** sosiaalsihteerinä ja **Margot Wik** kanslistina. Kuntaliitoksen jälkeen toimistohenkilöstön määrä on kasvanut voimakkaasti.

– Kunnan velvoitteet ovat kasvaneet voimakkaasti muutamassa vuosikymmenessä.

Yhteiskunnassa kaikki on muuttunut monimuotoisemmaksi sitten 1970-luvun, samaan aikaan kuin elinikä on noussut, John toteaa.

Uuden kunnan tärkeä tavoite oli ajanmukaisen vanhushuollon järjestäminen omaan kuntaan.

– Pedersheim, Purmohemmet ja Esselunden olivat korkealle priorisoituja tärkeitä investointeja. Aiemmin järjestettiin vanhushuoltoa Pietarsaareissa Solkulla-kiinteistöissä ja Uudenkaarlepyyn Östervallissa, mutta paikkoja oli vähän ja kaukana kotikylästä, John sanoo.

Kotipaikkatunne

Sekä Ragni että John sanovat, että siirtyminen yhteiseen kuntaan meni hyvin sekä hallinnollisesti että poliittisesti, kuten myös kuntalaisten asenteiden suhteen.

– Mielestäni ihmiset kunnioittivat tehtyä päätöstä ja keskustelut kuntalaisten kesken olivat asiallisia, sanoo Ragni.

Ragni uskoo, että nuoret omaksuvat identiteetin Pedersöreläisinä yhteisessä yläkoulussa.

– Kylien väliset rajat hälvenevät yläkouluvuosina, hän sanoo.

John painottaa, että Ähtävän ja Purmon asukkailla on edelleen vahva kotiseututunne.

– Niin saakin olla. En kuitenkaan sanoisi, että poliitikot ovat näinä vuosina harjoittaneet turhaa kyläpolitiikkaa tai vetäneet liian paljon kotiin päin. Toisaalta on tietysti myös niin, että luottamushenkilönä sinut on valittu oman kunnan edustajaksi ja sinun odotetaan nostavan esille asioita, jotka ovat omalle alueelle tärkeitä, ilman että sinua sen takia olisi syytä pitää epäsuopeana muita kohtaan.

John on joskus yllättynyt kun sanotaan, ettei politiikassa muka saisi olla tunteita mukana.

– Minun on vaikea käsittää sellaisia mielipiteitä, tietenkin päätöksenteossa pitää tavalla tai toisella olla tunteetkin mukana. Muussa tapauksessa meillä on välinpitämätön yhteiskunta, ja sellaisessa minä en ainakaan halua elää.

MONICA SANDSTRÖM

En regional plan för småbarnspedagogik tas i bruk

1.8.2017

Några av de delar som ingår i vår gemensamma lärstig.

En ny lag om småbarnspedagogik trädde i kraft 1.8.2015 och därmed upphävdes den tidigare lagen om barndagvård. Utbildningsstyrelsen har fastställt nationella grunder för planen för småbarnspedagogik i enlighet med den nya lagstiftningen. De nationella grunderna är bindande för anordnarna av småbarnspedagogik och på basis av grunderna ska alla kommuner utarbeta egna lokala planer för småbarnspedagogik. Planerna som nu görs upp ska tas i bruk 1.8.2017.

– Pedersöre har valt att samarbeta med Jakobstad, Kronoby, Larsmo och Nykarleby och tillsammans med grannkommunerna göra upp en gemensam regional plan för småbarnspedagogik. Målet med samarbetet är att främja en likvärdig småbarnspedagogik av hög kvalitet inom hela regionen.

De nya nationella riktlinjerna innebär att målen och metoderna inom småbarnspedagogiken tydliggörs. Barnen som deltar i småbarnspedagogiken har rätt till en mångsidig och helhetsskapande pedagogisk verksamhet. Utgångspunkten för planeringen av verksamheten ska vara barnens egna intressen och behov. Överlag betonas barnens och vårdnadshavarnas delaktighet i den småbarnspedagogiska verksamheten mera än tidigare. De nationella grunderna slår även fast att man inom småbarnspedagogiken ska använda mångsidiga arbetssätt, av vilka leken är en central metod. Barn lär när de leker och när personalen är närvarande i leken.

I lagen definieras småbarnspedagogik som en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård, i vilken i

synnerhet pedagogiken betonas. Inom småbarnspedagogiken består begreppet pedagogik av alla medvetna åtgärder som görs för att främja barnets utveckling och lärande. En stor del av de pedagogiska situationerna handlar om vardagssituationer; så som påklädning, toalettbesök och matstunder. I den kommande regionala planen för småbarnspedagogik försöker vi belysa pedagogiken i de vardagliga rutinerna på verksamhetsenheterna och klargöra hurdant förhållningssätt personalen bör ha för att uppfatta pedagogiska möjligheter i olika situationer.

Den regionala planen för småbarnspedagogik utarbetas i en arbetsgrupp, som består av personalrepresentanter från alla kommuner. Till sin hjälp har arbetsgruppen en deltidsanställd koordinator och en ledningsgrupp, bestående av kommunernas dagvårdschefer. I processen ges även vårdnadshavarna, sakkunniga och olika samarbetsparter möjlighet att delta. Den viktigaste målsättningen med arbetet är att den färdiga planen ska bli ett konkret arbetsverktyg för personalen och att innehållet i planen blir välförankrat ute på alla verksamhetsenheter. När det gäller implementeringen av den regionala planen har kommunerna även ett statsfinansierat samprojekt till sin hjälp.

• Projektet Lärstigen

I maj 2016 utlyste Utbildningsstyrelsen statsunderstöd för utveckling av småbarnspedagogiken. Pedersöre, Jakobstad, Kronoby, Larsmo och Nykarleby ansökte som ett samprojekt om statsunderstöd för att kunna utveckla och förenhetliga verksamhetskulturen i regionen i enlighet med den kommande nya regionala planen för småbarnspedagogik. Kommunerna inom samprojektet, som fått namnet Lärstigen, har som mål att utveckla det pedagogiska ledarskapet och att förverkliga goda modeller för den pedagogiska verksamheten. Fokus ligger på barnets lärande, delaktighet och välmående.

Syftet med projektet Lärstigen är att förankra och förverkliga den kommande regionala planen för småbarnspedagogik vid verksamhetsenheterna. I november arrangerades två kickoff-tillfällen för regionens personal inom småbarnspedagogik, för att informera om och inspirera till det kommande utvecklingsarbetet. Som fortsättning på dessa informations- och inspirationskvällar, inleddes så kallade pedagogiska diskussioner vid verksamhetsenheterna.

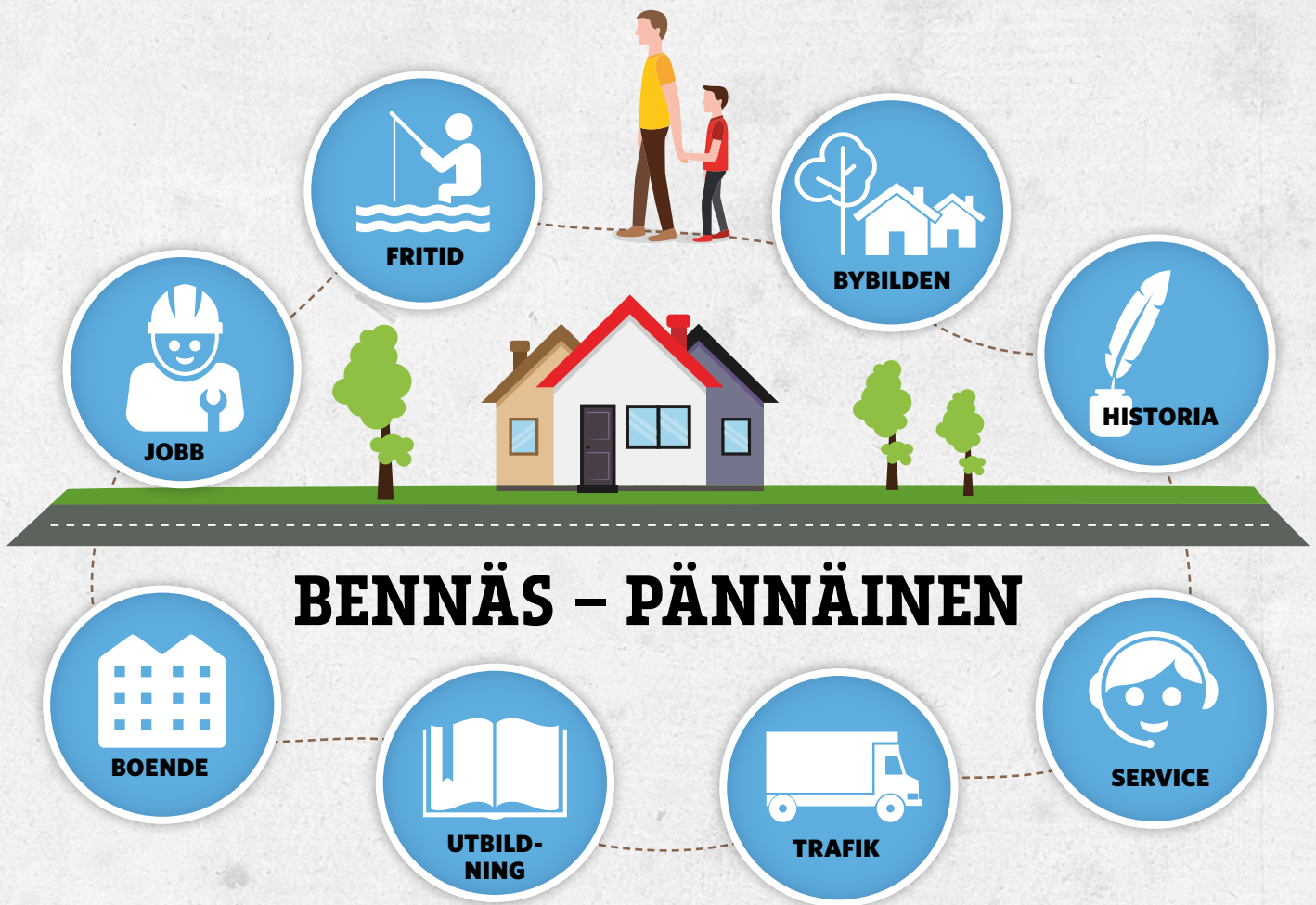
Tanken med diskussionerna är att man tillsammans får ta del av och fundera på teman ur den kommande regionala

planen för småbarnspedagogik. Genom diskussionerna sker en sorts inventering av verksamheten eftersom man tillsammans granskar huruvida innehållet i den kommande planen är bekant från tidigare, om det kommer fram nya saker som påverkar verksamheten, och om det finns sådant i den småbarnspedagogiska verksamheten som kanske inte behövs längre. Den kunskap som finns vid verksamhetsenheterna, dokumenteras och sprids bland annat via Lärstigen's blogg (<https://larstigen.wordpress.com/>), för att alla ska kunna ta del av goda arbetssätt och idéer.

Annat som är på kommande inom småbarnspedagogiken är Skutt B, som består av en enkät för personal inom småbarnspedagogik, där åsikter om verksamheten kommer fram. Resultaten från Skutt B ska utmytna i utvecklingsdiskussioner och fortbildning för ledare inom småbarnspedagogik. Genom Lärstigen kommer också några daghemsavdelningar att få pedagogisk handledning vid arbetsplatsen, tillsammans med en mentor från Utbildningslinjen för barnträdgårdslärare vid Åbo Akademi.

Det är onekigen mycket på gång inom småbarnspedagogiken, både i regionen och hela landet. Lärstigen hoppas kunna hjälpa till i det utvecklingsarbete som den nya lagen om småbarnspedagogik för med sig. För att det här ska lyckas krävs det att alla: de som arbetar inom småbarnspedagogik, politiker, föräldrar och barn är inkluderade och engagerade när vi vandrar längs en gemensam lärstig, mot gemensamma småbarnspedagogiska mål.

JOHANNA OCH KARIN STORBACKA

Var med och forma din egen närmiljö

■ Just nu händer det väldigt mycket i Bennis. Det finns intresse för att bygga en fotbollshall, diskussioner kring lågstadieskolornas öden går het, den framtida användningen av Holmviks verkstad diskuteras, verksamheten vid tågstationen utvecklas och centrum har fått ett nytt "torg". Listan kan göras lång. Bennis är både by och kommunens administrativa centrum och därför intressant för de flesta Pedersörebor.

För att kunna skapa förutsättningar för att bygga en miljö där det är trivsamt och enkelt att bo har man vid planläggningen i Pedersöre gått in för att testa nya sätt för att få med invånarnas tankar och åsikter i planlägningsprocessen. Kulturbyrån har också engagerats. Vi vill att byborna ska vara med och forma sitt eget centrum.

Under februari månad får Bennisborna kommentera och ge idéer och åsikter om platser i Bennis som är viktiga för vars och ens vardag. Hur vill jag min by ska se ut om 10, 20 eller 30 år? Vilka områden, byggnader och platser är viktiga just för mig? Kom med och påverka. Planläggningen och kulturbyrån börjar andra veckan i februari samla in material i Depocenter.

Materialerna ska sedan användas som utgångspunkt när aktiva invånare inbjuds till en öppen diskussionsverkstad 3.4. Slutresultatet ska sedan fungera som utgångspunkt när planlägningssektionen under senare delen av 2017 ordnar en idé tävling kring samhällsplanering.

Resultatet från idé tävlingen kommer att användas som utgångspunkt vid uppgörandet av en delgeneralplan för Bennis som i sin tur ska vara utgångspunkten när byns detaljplaner uppdateras.

Bennis är det första området där det nya tillvägagångssättet provas och om det fungerar bra kommer processen att fungera som modell när andra områden i Pedersöre utvecklas.

ANNA-KARIN PENSAR, *planläggare* ULRIKA STENMARK, *kulturchef*

Tule mukaan kehittämään omaa lähiympäristöä!

■ Pännäisissä tapahtuu juuri nyt paljon asioita. Jalkapallohallin rakentamisesta ja alakoulujen kohtalosta keskustellaan vilkkaasti, Holmvikin verstaan tuleva käyttö puhuttaa, juna-aseman oheistoimintoja kehitetään ja kyläkeskustaan on tullut uusi "tori". Listaa voitaisiin vielä jatkaa. Pännäinen on sekä kylä että kunnan hallinnollinen keskus ja kiinnostaa sen takia useimpia kuntalaisia.

Pedersören kunnassa olemme päättäneet kokeilla uusia tapoja ottaa kyläläisten ajatukset ja mielipiteet huomioon kaavoitusprosessissa. Haluamme luoda edellytyksiä viihtyisälle ja asumisystävälliselle ympäristölle. Kulttuuriosastokin osallistuu kaavoitusprosessiin. Tavoitteena on, että kyläläiset ovat mukana kehittämässä omaa keskustaa.

Helmikuun aikana Pännäisten asukkaat saavat esittää kommentteja, ideoita ja mielipiteitä sellaisista paikoista Pännäisissä, jotka ovat tärkeitä jokaisen arkipäivässä. Miltä haluat että kyläsi näyttää 10, 20 tai 30 vuoden päästä? Mitkä alueet, rakennukset ja paikat ovat tärkeitä juuri sinulle? Tule mukaan vaikuttamaan asioihin! Kaavoitusosasto ja kulttuuritoimisto alkavat helmikuun toisella viikolla kerätä aineistoa Depocenterissä.

Kerättyä aineistoa käytetään taustamateriaalina asukkaille avoimessa keskustelupajassa 3.4. Lopputuloksia käytetään myöhemmin, kun kaavoitusjaosto vuoden 2017 toisella puoliskolla järjestää ideakilpailun yhdyskuntasuunnittelusta.

Ideakilpailun tulokset hyödynnetään Pännäisten osayleiskaavaa laadittaessa ja osayleiskaavan pohjalta päivitetään myöhemmin kylän asemakaavoja.

Pännäinen on ensimmäinen alue, jossa kokeillaan tätä uutta menettelytapaa, ja jos kokeilu onnistuu, käytämme samaa prosessia mallina kunnan muidenkin alueiden kehittämiseen.

ANNA-KARIN PENSAR, *kaavoittaja* ULRIKA STENMARK, *kulttuuripäällikkö*

Projektnytt

Katta Svenfelt har jobbat som projektsekreterare för Pedersöre kommun i nästan 20 år och hon säger att projektverksamheten är ett sätt att testa nya idéer och ge mervärde till oss på landsbygden. Projektavdelningen finns numera i Kulturhuset AX, så om du har idéer som du vill fundera kring eller annars bara vill hälsa på så är du mer än välkommen in. Under år 2017 pågår 2 större projekt inom kommunen.

Lappfors Vildmarkscenter - ett investeringsprojekt finansierat av NTM-centralen

■ Projektet går ut på att renovera och bygga ut f.d. skidcentret i Lappfors till ett kompetens- och vildmarkscenter som förutom skidåkare även betjänar Utterledens många besökare. Under den tid som Utterleden funnits har över 7 000 personer besökt leden och antalet grupper ökar hela tiden. Genom att Lappfors skidstuga byggs om till ett vildmarkscenter kan användningen maximeras, eftersom centret då även fås i användning under sommarmånaderna. Centret skall bli en samlingsplats för konferenser, skolläger, företagets rekreationsdagar samt företags- och förenings-event. Byggnaden byggs ut med ca 60 m², våtutrymmena renoveras och en toalett anpassad för personer med funktionshinder byggs med ramp från utsidan. På området byggs även parkeringsplats med elstolpar för husbilar och husvagnar. Genom dessa investeringar stödda av NTM-centralen kan vi lyfta Vildmarkscentrets service till en proffsigare nivå för att svara mot de förväntningar våra gäster och besökare har angående service och säkerhet. Centret förväntas invigas under år 2017.

Glädjespridarna - ett utvecklingsprojekt finansierat av Aktion Österbotten och Svenska kulturfonden

■ Projektledaren **Dennis Rönngård** säger så här om projektet Glädjespridarna:

Projektet Glädjespridarna innebär ett helt nytt tankesätt kring underhållning, med mål att sprida glädje först och främst inom vården. I förlängningen får vi också ett fungerande bokningssystem för alla.

Vi söker hela tiden efter nya artister och aktiva människor som kan testa sina vingar på nejdens åldringshem, boenden och daghem. Vi testar även olika evenemangsidéer och annorlunda underhållning. För tillfället har vi ett tjugotal olika upplevelser att bjuda på och vårt mål är att vår hemsida skall kunna erbjuda många fler och ännu mer varierande utbud. Under

Dennis Rönngård och Gunni Nylund har roligt tillsammans vid Glädjespridarnas julkonsert på Pedersheim 7.12.

hösten och under julen 2016 har Glädjespridarna haft många uppdrag och artistutbudet växer planenligt. Hemsidan är öppnad och besöks flitigt, så vi har ett projekt att glädjas åt. Gå gärna in på hemsidan www.gladjespridarna.fi och bekanta dig. Projektledare för Glädjespridarna är Dennis Rönngård, kontakta honom om du har idéer eller vill delta som artist, tel. 050 512 3707 eller info@gladjespridarna.fi Projektet pågår ännu under hela år 2017.

ELY-keskuksen rahoituksella erämaakeskus Lappforsiin

■ Lappforsin hiihtotuvasta tehdään osaamis- ja erämaakeskus, joka palvelee hiihtäjien lisäksi myös Saukonreitint kulkijoita. Saukonreitillä on tähän mennessä ollut jo yli 7 000 kävijää ja ryhmien määrä on kasvussa. Uusien investointien myötä talon käyttöä voidaan optimoida, niin että se on käytössä myös kesäkuukausina. Keskukselta tulee konferenssi- ja leiripaikka, jossa voidaan järjestää tyky-päiviä sekä erilaisia yritys- ja yhdistystempauksia. Rakennus saa 60 m²:n laajennuksen, kosteat tilat saneerataan ja lisäksi rakennetaan toimintaesteisille sopeutetut wc-tilat rampilla. Paikoitusalueetta laajennetaan ja varustetaan sähkötolpilla asuntovaunuille ja -autoille. ELY-keskuksen tukemien investointien avulla voimme nostaa Erämaakeskuksen tasoa vastaamaan vieraiden ja kävijöiden odotuksia palvelusta ja turvallisuudesta. Keskus vihittään käyttöön vuoden 2017 aikana.

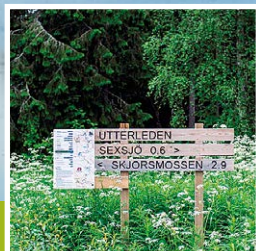

UTTERLEDEN
SAUKONREITTI

Vandringsmaraton varje år i juni
Maratonvaellus vuosittain kesäkuussa

#UTTERLEDEN #SAUKONREITTI

www.pedersore.fi

Nytt från Pedersöre MI

■ Kursprogrammet delades ut till Pedersörehushållen under mellandagarna och helterminkurserna har redan börjat. Det är dock inte för sent att komma med ännu, du kan kolla om lediga platser på vår webbsida mi.pedersore.fi eller tfn (05) 785 0275.

Spännande datakursnyheter under våren är en kurs i Virtual Reality och en kurs i att Göra Dataspel med GameGuru. Andra kursnyheter är Grundläggande dataprogrammering och Fotovandring längs Utterleden. Bland hantverkskurserna kan nämnas Kimekomi, där vi introducerar den japanska hantverkstekniken. Lapptechniken kommer också tillbaka i år efter några års uppehåll, och på begäran startar vi kvällstid en Stickstuga i AX.

Under många år har våra naturkurser varit mycket populära, och nu har vi utökat

utbudet med vandringsturser med speciellt fokus på välbefinnande och mentalt mående. Retreat i naturen, dagslånga lyckovandringar och en veckas fjällvandring i svenska fjällen är exempel på dessa. Mattias Kanckos fortsätter med sina populära naturexkursioner av olika längder, där de flesta borde hitta något som passar.

Kursavdelningen Hälsa och Skönhet är denna termin starkt inriktad på Skönhet. Exempel på nya kursrubriker: *Ayurveda i modern tid* (nätkurs), *Bivaxsalvor för hudens skönhet*, *Komponera din egen doftolja*, *Naturkosmetik*, *Makeup 40+* och *Makeup för Vardag och fest*. Bland de finskspråkiga kurserna hittar vi bland matlagningskurserna kursnyheten *Hedelmäkoristelu* (thailändsk).

Vi hoppas att du hittar något som passar just dig i kursutbudet!

Ulrika Fellman

Leif Westerlund

Ida Kronholm

VÅRENS FÖRELÄSNINGAR

Föreläsningarna hålls i auditoriet i Sursik skola eller i våra utrymmen i Kulturhuset AX. Förhandsanmälan till alla.

25.1 - AX - *Supermat och färgernas betydelse i maten*, **Ila Nordman**

1.2 - Sursik skola - *Vargen i vårt moderna samhälle - drar det mot nya konflikter?*

Kaj Granlund

15.2 - DU - JAG - VI, **Leif Westerlund**

22.2 - AX - *Stressen i din vardag*,

Susanne Nyberg

9.3 - AX - *Ultralöpfung - att springa med känsla?* **Ida Kronholm**

23.5 - Sursik skola - *70 dagar solo - en skidtur i svenska fjällen*, **Ulrika Fellman**

Notera även våra Finland 100-föreläsningar!

VÅRENS EVENEMANG

KOM IGEN - konsert med Ingemar

Olsson, lö. 11.2 kl. 19.00 i Överesse skola. Inträde 10 €. Ingemar Olsson har konsert med gamla sånger och nya tillsammans med workshopkören.

TONER I RÖRELSE, lö. 8.4 kl. 13.00 i

Sursik skola, Anderssensalen Medborgarinstitutets läsårsavslutning med uppträdanden av deltagare i alla åldrar från medborgarinstitutets musik-, sång-, dans- och gymnastikkurser. Servering. Fritt inträde.

Airi Nymanin luona rosvopaistikurssilla

■ Airin mies Olof oli sytyttänyt jo klo 07.00 valkean ulos rosvopaistikuoppaan ja klo 10.00 tulivat kaikki kurssilaiset Airille, jonka jälkeen aloitettiin lihan laitto. Käärimme lihan Amerikan-pekoniin ja maustoimme sen.

Laitettiin kuoppaan hirvenlihaa ja sianlihaa sekä isoja perunoita kuorineen, jotka olimme kääriineet vedellä kastettuun leivinpaperiin ja folioon.

Kuopasta otettiin tuliset hiilet pois rautakärrylle klo 10.00 jälkeen, sitten lihat laitettiin rautaritilälle, sen päälle vanha lakanaviikattuna yhtä isoksi kuin ritilä oli, sitten siihen päälle hienoa hiekkaa n. 15 cm. Sen

Det händer i AX

AXissa tapahtuu

Kurser och evenemang i kulturhuset AX under vårterminen 2017

Kurssit ja tapahtumat AX-kulttuuri-talossa kevätlukukaudella 2017

20.1-24.2 (fredagar/perjantaisin)

Sagokunst/Satutaide, kursledare/opettaja

Marika Tyynismaa-Joukosalmi

25.1-8.2 (onsdag kvällar) *Fixa till hunden*,

kursledare **Ann-Margret Hjulfors**

7.2-28.3 (tisdag kvällar/tiistai-iltaisin)

Stickstugan i AX/Neulontapaja AXissa,

kursledare/opettaja **Mikaela Smedinga**

7.2-21.2 (tisdagar/tiistaisin) *Individuell*

datahandledning för seniorer 1/ Yksilöllistä

atk-ohjausta senioreille 1, kursledare/opettaja

Seppo Heino

9.2-23.3 (torsdagar fm) *Babymassage*,

kursledare **Gertrud Holmqvist**

15.2 *Komponera din egen doftolja*, kursledare

Ingemo Pörn

27-28.2 *Lego Mindstorms Robot Workshop*,

fortsättningskurs, kursledare **Jonny Björkström**

7.3-21.3 (tisdagar/tiistaisin) *Individuell datahand-*

ledning för seniorer 2/ Yksilöllistä atk-ohjausta

senioreille 2, kursledare/opettaja **Seppo Heino**

8.3 *Makeup 40+*, kursledare **Anna Wikström**

10.3-7.4 (fredagar fm) *Syskonfärgbad/Sisariväri-*

kylpy, kursledare/opettaja **Marika Tyynismaa-**

Joukosalmi

15.3-22.3 *Fixa fina festfrisyrer och flätor/ Tee hieno*

juhla-kampaus tai letit, kursledare/opettaja **Annika**

Dahlvik

18.3-25.3 *Kimekomi*, kursledare **Eva Pandur**

4.4 *"Tusen och en berättelse"*, magiskt familjeskoj, Wasa Teater

5.4-12.4 *Makeup för vardag och fest*, kursledare

Anna Wikström

Suomi Finland 100

■ Sekä kansalaisopisto että kulttuuritoimisto järjestävät Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi hankkeita, joille on myönnetty Suomi 100 -tunnukset.

Kansalaisopisto järjestää vuoden aikana luentosarjan teemasta "Elämä maaseudulla, ennen ja nyt". Sarjaan kuuluu kolme historia-aiheista luentoa kevätlukukaudella ja kolme syyslukukaudella. Lisäksi En Hel Kvinnodag -tapahtumassa 1. huhtikuuta esitetään musiikkia itsenäisyysajan eri vuosikymmeniltä ja järjestetään muotinäytös aiheesta muodin kehitys 100 vuoden aikana.

Suomi 100 -juhlavuosi kulminoituu Pedersören kunnassa itsenäisyysviikkoa. Silloin esitetään Pedersören lukion, kansalaisopiston ja kulttuuritoimiston yhteishanke "En kärlekshistoria" (rakkaustarina). Lilian Pettersson on tapahtuman taiteellinen johtaja ja käsikirjoittaja. Hankkeeseen kiinnitetään kaikenikäisiä kuorolaulajia, muusikoita, tanssijoita, harrastenyttelijöitä ja solisteja.

Haluaisitko sinä työskennellä kullissien takana äänen, valon, puvustuksen, lavastuksen tai teatterimeikkauksen parissa? Vuoden aikana järjestämme kiinnostavia workshoppeja eri teemoista, jotka liittyvät tähän Suomi 100 -hankkeeseen.

Haluatko tietää enemmän? Lähetä sähköpostia osoitteeseen kulturbyran@pedersore.fi ja tilaa uutiskirjeemme tai soita Ulrika Stenmarkille, puh. 050-516 6169 tai (06) 785 0284.

Suomi Finland 100

Eric Björklund

NÄR FINLANDS SAK VAR VÅR

**Eric Björklund, Kulturhuset AX
19.1.2017 kl. 19.00. Ingen avgift.**

Journalisten och författaren Eric Björklund, Stockholm, har skrivit sju böcker som samtliga handlar om Sverige och Finland under andra världskriget. Böckerna Petsamotrafiken, Petsamotrafiken i Bild, En mur mot öst, Kvarckentrafiken, Bataljon Sederholm och Hemmafrontens brödraskap beskriver alla svenska frivilligas insats för Finland under andra världskriget. Eric Björklunds berättelse om dessa händelser åtföljs av ett unikt och digert bildmaterial. Författarbesöket ordnas i samarbete med Pedersöre bibliotek och Karleby Resebyrå och är avgiftsfritt. Karleby Resebyrå bjuder på kaffe i samband med föreläsningen/författarbesöket.

KULTURBYRÅNS FINLAND 100-PROJEKT: "En kärlekshistoria"

■ Finland 100 firas med olika projekt under jubileumsåret. I Pedersöre kulminerar festligheterna i en stor föreställning under självständighetsveckan. Lilian Pettersson är konstnärlig ledare och manusförfattare för projektet som har arbetsnamnet "En kärlekshistoria". Projektet är ett

MI:s Finland 100 -projekt

■ Medborgarinstitutet kommer under året att ordna en föreläsningsserie med temat "Livet på landet, förr och nu". I serien ingår tre historiska föreläsningar på vårterminen och tre på höstterminen. Även En Hel Kvinnodag den 1 april kommer att ha musikaliska inslag från olika tider under självständighetstiden samt en modeshow som visar klädedräkternas utveckling under 100 år.

Ann-Catrin Östman

KVINNOR PÅ LANDSBYGDEN - STARKA ELLER UTNYTTJADE

**Ann-Catrin Östman, Kulturhuset
AX 6.4.2017 kl. 18.30, avgift 10 €.**

Utifrån kommande som reste genom Österbotten på 1800-talet beskrev ofta kvinnornas omfattande arbete, inte minst deras arbete på åkern. Vilken var kvinnornas position i landsbygdssamhället? Hur tolkade de själva sin situation? Och när har kvinnor valt att lämna landsbygden? Ann-Catrin Östman undervisar i nordisk historia vid Åbo Akademi och är docent i agrarhistoria. Möjlighet att ställa frågor efter föreläsningen.

Deltar du i båda "kvinnoföreläsningarna" 6.4 och betalar kontant på plats är avgiften för båda föreläsningarna 12 € inkl. kaffeavgift.

Sofie Strandén-Backa

KVINNOLIV VID FRONTEN - EN STRID MOT LASTER

**Sofie Strandén-Backa, Kulturhuset
AX 6.4.2017 kl. 19.45, avgift 10 €.**

Föreläsningen handlar om en frontsjuksköterskas berättelse om sitt arbete i den kaosartade tillvaron på fältlasarett med svårt sårade soldater som patienter. Förutom att tjäna fosterlandet i sin sjuksköterskegärning för hon ett personligt krig mot moraliskt förfall vid fronten. Sofie Strandén-Backa är traditionsvetare och folklorist, med muntlig historia som specialintresse. Hennes doktorsavhandling baserar sig på intervjuer med veteraner, lottor och sjuksköterskor från Österbotten. Möjlighet att ställa frågor.

Svenska
kulturfonden

Pedersörehyllan – Pedersöre-hyllly

Nytt på Pedersörehyllan – Uutta Pedersöre-hylllyssä

■ Till hembygdssamlingen skaffas allt som skrivits om eller av pedersörebor samt litteratur om Pedersöre. Förteckningen nedan omfattar material som anskaffats från början av december 2015 till början av december 2016. Tack för alla gåvor och tips!

Abrahamsson, Harriet: Hamlet sade det vackrare. En ungdomspjäsa som har kommit till under sammankomster och samtal med ungdomar på skolhemmet Lagmansgården i Bennäs.

Audas-Kass, Amanda: Till alla goda människor och vanliga dödliga.

Barkar, Stefan: Finne. Hemman och släkter från 1500-talet till 2000-talet.

Blomqvist, Greta: Systrar i natten. Dikter.

Erikson, Leif: Teesejä Raamatusta.

Finlandssvensk folkmusik. Noter i arrangemang av Marianne Maans.

Forsström, Ted: Teds sista ord. Ytterligare ord som borde finnas enligt Ted Forsström.

Granlund, Johanna: Av jord. En bok om människorna bakom vår mat. En artikel om Östensögård ingår.

Henriksdotter, Clara: Se oss, hör oss, möt oss! 6 familjer berättar om sin vardag.

Hägglom, Astrid: I solnedgången. Dikter och prosastycken.

Härmälä, Werner: Livets strömmar.

Klingenberg, Malin: Den fantastiske Alfredo. Barnbok med illustrationer av Joanna Vikström Eklöv.

Lönnfors, Per-Erik: Anna, född Lindström. Berättelsen om en finlandssvensk arbetarfamilj 1905-2000.

Minell, Aulo: Minell'in suku 14. Tässä on Joonas Kustaa Minell'in (s.17.10.1856, k. 23.2.1926) sukulaiset - 2016 mennessä löydetyt.

■ Kotiseutukokoelmaan hankitaan Pedersören asukkaiden kirjoittamia tekstejä sekä Pedersörestä ja pedersöreläisistä kertovia tekstejä. Alla olevassa luettelossa ovat mukana hankinnat ajalta joulukuu 2015 – joulukuu 2016. Kiitämme kaikista lahjoituksista ja vinkeistä!

Nygård, Henry: Ei jätetä jälkiä huomiseen. Pirkanmaalaisen jätehuollon historiaa sadalta vuodelta.

Olin, Sven-Erik: Sven-Erikas skröönona. Perkas. Gårdshistorik och släktbok. Uppgifter insamlade av Inger Palm och Bror Hagström.

Saarela-Portin, Désirée: Mellan världar. Text och musik av Saarela-Portin och arrangemang i samarbete med Triskel. Bok med tillhörande CD-skiva.

Salo, Boris: Andaktsbok.

Salo, Boris: Food for thought. About this and that.

Salo, Boris: Nokkeluukksia ja viisauksia.

Salo, Boris: Tankvärt och tänkvärt. Klurigt och roligt om ett och annat.

Språkraketten. En bok med glada, spännande och berörande texter. Av elever i åk 1-6 i Purmo skola läsåret 2014-2015, i redaktion av Katarina Barkar.

Stubb, Elisabeth: Pedersörenejdens Korsbärare 20 år. Historik från 2003.

Wallvik, Birgitta: Från Dövstumbacken till Solsand. Teckenspråkig kultur i Jakobstadsnejden.

Westerholm, Sten: Genvägen till paradiset. Halvdokumentär roman om nordborna på Grönland.

Var med och påverka biblioteksverksamheten

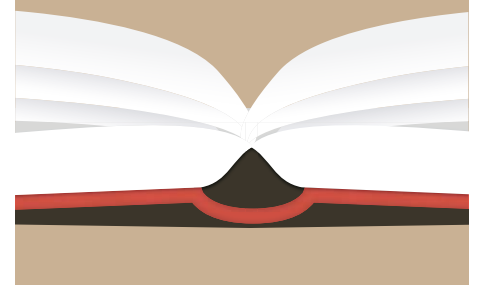
Vad är bra på biblioteket? Vad är inte bra? Hur kunde vi utveckla servicen? De här och en del andra frågor kommer vi att ställa dig i en enkät som finns på www.fredrikabiblioteken.fi och i pappersform på biblioteken fr.o.m. mitten av januari. En arbetsgrupp arbetar med en utvecklingsplan för biblioteken och via enkäten vill gruppen få reda på vad kommuninvånarna tycker.

Solveig Lund, bibliotekschef

Vaikuta kirjaston toimintaan

Mikä on kirjastossa hyvä ja mikä ei? Miten voisimme parantaa kirjaston palveluita? Näihin ja muihin kysymyksiin voit vastata kyselyssä, joka löytyy tammikuun puolestavälistä lähtien osoitteesta www.fredrikakirjastot.fi sekä paperimuotoisena kunnankirjastoista. Olemme asettaneet työryhmän laatimaan kirjastojen kehittämissuunnitelmaa, ja kyselyn avulla ryhmä haluaa saada tietoa kuntalaisten mielipiteistä.

Solveig Lund, kirjastojohtaja

Galleri Bruno

Kommande utställningar - tulevat näyttelyt

JANUARI / TAMMIKUU

Lilian Kola

Gladkonst - Ilotaidetta

FEBRUARI / HELMIKUU

Marika Tyynismaa-Joukosalmi

Blandteknik - Sekatekniikka

Kaikki lintuni

MARS / MAALISKUU

Birger Skog

Målningar - maalauksia

APRIL / HUHTIKUU

MI-akvarellkurs

akvarellikurssi

MAJ / TOUKOKUU

Artis medlemsutställning - jäsennäyttely

tely

JUNI / KESÄKUU

Aki Koskinen

Målningar - maalauksia

Kulturbyråns teaterevenemang våren 2017

Pleppo två - vi mårar åpä

Kulturbyrån fortsätter med temat Tusen och en berättelse på våren...

■ Wasa Teaters "Aladdin och den magiska lampan" utgår från sagan i "Tusen och en natt". Föreställningen utlovar fart, musik, humor och mystik. I berättelsen träffar vi gatupojken Aladdin som träffar spåkvinnan som erbjuder honom all världens rikedom genom den magiska lampan och Anden. Pjäsen är en uppväxtskildring om vad pengar gör med oss och vilka val vi tvingas göra för att få jämvikt i våra liv. Wasa teater inbjuder både stora och små till ett musikaliskt, visuellt och magiskt äventyr.

6.4 Magiskt familjeskoj på AX, kl. 18-20 (från 6 år och uppåt, även vuxna är välkomna)

Upptäck berättelsen om Aladdin och hans lampa! Vi bekantar oss med föreställningens tematik och fantasivärld. Du får också jobba i ateljén och göra din egen miniatyrscenografi. Inget inträde. Begränsat antal platser, barn som deltar i teaterbussen har förtur. Boka plats.

22.4 Teaterbuss till Aladdin och den magiska lampan på Wasa Teater

Vi ser en dagsföreställning som startar kl. 14. Före föreställningen deltar vi i Familjelördag på teatern och får upptäcka teaterhuset genom olika lekfulla uppgifter (ca 45 min). Efter föreställningen får vi träffa några av skådespelarna och ställa frågor. Pris: 22€/barn, 32€/vuxna.

Anmäl dig till kulturbyran@pedersore.fi

Inled sportlovet med Pleppo två - vi mårar åpä

■ Kulturbyrån ordnar buss till Wasa Teater lördag 25.2. Tillbringa dagen i Vasa och se kvällsföreställningen kl. 19. Resan är öppen för alla intresserade men riktas speciellt till sportlovslediga ungdomar. Pris: 20€/under 18 år, 27€/studerande, 35€/normalpris.

PÅ FREDRIKABIBLIOTEKENS

webbplats finns information om öppettider, utbud, service och om vad som är på gång på ditt bibliotek.

I BIBLIOTEKSKATALOGEN kan du söka bland allt som Fredrikabiblioteken har att erbjuda. Du kan också reservera, göra egna listor och betygsätta böcker.

PÅ MINA SIDOR finns dina egna uppgifter. Här kan du se vilka lån du har, förlänga lånen och se dina reservationer. Du loggar in på Mina sidor med lånekortsnummer och PIN-kod. PIN-koden hämtar du vid ditt bibliotek.

FREDRIKA-KIRJASTOJEN

verkkosivuilla on tietoa aukioloajoista, tarjonnasta, palveluista sekä tapahtumista omassa kirjastossasi.

AINEISTOTIETOKANNASSA voit tehdä hakuja kaikkeen aineistoon, mitä Fredrika-kirjastoilla on tarjolla. Voit myös varata, tehdä omia listoja ja arvioida aineistoa.

OMILLA SIVUILLA ovat omat tietosi. Täältä voit katsoa lainasi, pidentää lainoja ja katsoa varauksiasi. Omille sivuille kirjaututaan kirjastokortin numerolla ja PIN-koodilla. PIN-koodin voit hakea omasta kirjastostasi.

www.fredrikabiblioteken.fi

Föreningsbidrag

Inom kommunen verksamma föreningar och organisationer kan ansöka om bidrag från:

1. KULTURNÄMNDEN

- **ungdomsarbete** (verksamhets-, renoverings- och driftsbidrag för ungdomsföreningar, ledaravlönning för barn- och ungdomsverksamhet)
- **kulturarbete** (verksamhets-, projektbidrag för kulturföreningar och arbetsgrupper, projektbidrag för enskilda konstutövare)

2. IDROTTSNÄMNDEN

- allmänt **verksamhetsbidrag** för registrerade idrottsföreningar i Pedersöre

3. KOMMUNSTYRELSEN

- **verksamhetsbidrag** för föreningar som inte får bidrag från någon av kommunens nämnder
- **driftsbidrag** till sammanslutningar som upprätthåller föreningslokaler, kyrkor och bönehus i kommunen

Ansökan om bidrag ska inlämnas till kommunen senast den 28 februari 2017 kl. 16.00. Ansökan med bilagor riktas till respektive förvaltningsenhet under adress: Pedersöre kommun, PB 1, 68911 BENNÄS.

Information om bilagor och kriterier finns på respektive ansökningsblankett. Blanketter och information fås från respektive förvaltningsenhet eller från kommunens webbsidor.

I samband med årets ansökan ska de organisationer som fick bidrag under år 2016 inlämna ekonomisk redovisning.

SOMMARJOBBARE FÖR FÖRENINGAR

Ideella föreningar som har verksamhet eller medlemmar i Pedersöre har möjlighet att få en sommarpraktikant från kommunstyrelsens kvot. Skicka en fritt formulerad ansökan till Kommunstyrelsen i Pedersöre, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs. I ansökan uppges tidpunkten för när en sommarpraktikant kan tas emot och vilket slags arbete som erbjuds. Ansökan ska vara inlämnad senast 28.2.2017 kl. 16.00.

Kommunstyrelsen

Yhdistysten toiminta-avustukset

Kunnassa toimivat yhdistykset ja järjestöt voivat hakea avustusta seuraavilta hallintokunnilta:

1. KULTTUURILAUTAKUNTA

- **nuorisotyö** (nuorisoyhdistysten toiminta-, kunnossapito- ja korjaus-avustukset, lapsi- ja nuorisotoiminnan ohjaajan palkkaus)
- **kulttuurityö** (kulttuuriyhdistysten ja työryhmien toiminta- ja projekti-avustukset, yksityisten taiteenharrastajien projektiavustukset)

2. LIIKUNTALAUTAKUNTA

- Pedersöressä toimivien rekisteröityjen urheiluseurojen yleinen **toiminta-avustus**.

3. KUNNANHALLITUS

- **toiminta-avustukset** sellaisille yhdistyksille, jotka eivät saa avustusta kunnan lautakunnilta,
- **kunnossapitoavustukset** yhteisöille, jotka ylläpitävät kunnassa yhdistyshuoneistoja, kyläkirkoja ja rukoushuoneita.

Avustushakemukset on toimitettava kunnalle viimeistään

28. helmikuuta 2017 klo 16.00 mennessä. Hakemus liitteineen osoitetaan kulloisellekin hallintokunnalle osoitteella Pedersören kunta, PL 1, 68911 PÄNNÄINEN.

Tiedot hakemuksen liitteistä ja avustuksen myöntämiskriteereistä löytyvät hakemuslomakkeelta. Lomakkeita ja lisätietoja saa kulloiseltakin hallintokunnalta tai kunnan verkkosivustolta.

Avustusta vuonna 2016 saaneiden järjestöjen tulee hakemuksen yhteydessä jättää selvitys myönnettyjen avustusten käytöstä.

YHDISTYSTEN KESÄHARJOITTELIJAT

Aatteelliset yhdistykset, joilla on toimintaa tai jäseniä Pedersöressä, voivat saada kesäharjoittelijan kunnan kiintiöstä. Hakemus tehdään toimittamalla kunnanhallitukselle vapaamuotoinen hakemus, josta käy ilmi, milloin kesäharjoittelija voidaan ottaa vastaan ja millaisia työtehtäviä hänelle annetaan. Hakemus toimitetaan osoitteeseen Pedersören kunnan kunnanhallitus, Skrufvilankatu 2, 68910 Pännäinen ja sen tulee olla kunnalla viimeistään 28.2.2017 klo 16.00.

Kunnanhallitus

Bostadslån för unga

För att stöda ungdomars anskaffning av första bostad beviljar Pedersöre kommun bostadslån till unga, för byggande eller köp/renovering av egnahemshus samt för köp av aktielägenhet inom Pedersöre kommun.

- Lånet beviljas för första bostaden.
- Lånets maximibelopp utgör 30 000 euro och lånetiden är högst 15 år.
- Räntan är bunden till grundräntan. För tiden 1.1 – 30.6.2017 är räntan 0%.
- Lån kan sökas utan särskild ansökningsfrist.
- Lån beviljas årligen i februari, juni och oktober.

Närmare information och ansökningsblanketter:

Pedersöre kommun, byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153.

Nuorten asuntolainat

Nuoret voivat hakea kunnalta lainaa Pedersören kunnan alueella tapahtuvaa omakotitalon rakentamista tai ostamista / korjausta varten taikka osakehuoneiston ostamista varten.

- Lainaa myönnetään ensiasuntoon.
- Lainan enimmäismäärä on 30 000 euroa ja laina-aika on enintään 15 vuotta.
- Korke on sidottu peruskorkoon, ja ajalla 1.1. – 30.6.2017 se on 0%.
- Lainaa voi hakea ilman erityistä hakuaikaa.
- Lainaa myönnetään vuosittain helmi-, kesä- ja lokakuussa.

Lisätietoja ja hakulomakkeita:

Pedersören kunta, toimistosihiteeri
Viola Korkea-aho, puh. 785 0153.

www.pedersore.fi

PEDERSÖRE

I behov av hyresbostad?

Vänd dig till oss och fråga om dagsläget. Det finns hyresbostäder i alla kommundelar. Observera att vi även hyr ut färdigt möblerade lägenheter i Vallbohuse i Edsevö. Besök även våra nya webbsidor www.pedersorebostader.fi, där finns uppgifter om våra hyresbostäder!

Byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153

Tarvitsetko vuokra-asuntoa?

Meiltä voi tiedustella asuntotilannetta, meillä on vuokra-asuntoja kaikissa kunnanosisa. Tarjoamme myös valmiiksi kalustettuja huoneistoja Vallbo-taloissa Edsevössä. Käy uusilla verkkosivuillamme www.pedersorebostader.fi, sieltä saat tietoja vuokra-asunnoistamme!

Toimistosihiteeri Viola Korkea-aho,
puh. 785 0153

www.pedersore.fi

PEDERSÖRE

Britt-Marie Andtfolk

ETKRYSSSETK
 TKRYSSETKR
KRYSSETKRY
 RYSSETKRY

Posta lösningen till Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs. Märk kuvertet "Kryssset". Ditt svar vill vi ha senast den 15 februari 2017. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas. Vinnare i kryssset 2/2016 var Ingvar Björk i Källby, Peter Wannäs i Sandsund och Anna-Lena Westerlund i Ytteresse. Grattis till vinnarna!

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

GRÄNSLÖS VÄLGÖRENHET 18.2.2017 kl. 18

5 års Jubileum

Anderssensalen, Sursik, Bennäs

- Nu ännu större med två köror
- Lokala artister och stor orkester
- Saftkalas
- All vinst går till utvecklingsstördas väl (FDUV)
- Biljetter vid ingången
- Inträde 15€

Nu är den tillbaka

EN HEL KVINNODAG 1.4.2017

kl. 10-17, Anderssensalen, Sursik, Bennäs

Starka kvinnor i Finland 100 år

- Föreläsare
- Modekavalkad 100 år (1917-2017)
- Musikunderhållning
- Utställare
- God festlig mat och mycket mer
- Inträde inklusive allt 38€

Boka denna dag för dig själv och tag med andra starka, underbara kvinnor.

Anmäl dig till Pedersöre Medborgarinstitut
telefon 06 7850 275 eller mi.pedersore.fi

Glädjespridarna

Är du följande Glädjespridare?
Kontakta oss.

Välkommen till Glädjespridarna, vi förmedlar underhållning och glädje i vardagen och guldkant till festen.

Gå in på vår hemsida www.gladjespridarna.fi för mer info eller ring Dennis tel: 050 5123 707

www.gladjespridarna.fi

KULTURHUSET AX

www.pedersore.fi